

VLADIMÍRA ŠEBOVÁ

autorka slovenského bestselleru *Insomnia*

DCÉRA ZIMY

COO
BOO

Dcéra zimy

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Vladimíra Šebová
Dcéra zimy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

COO

BOO

DCÉRA
ZIMY

DCÉRA ZIMY

VLADIMÍRA ŠEBOVÁ

Obálku ilustrovala Lenka Šimečková
Mapu ilustroval Brian Terrero

COO
BOO

Bohyniam, bohom a beštiám

*V hlbokých lesoch
a na širokých poliach,*

*v korunách borovíc
a koreňoch žihľavy,*

*kde líšky spia
a vlky vyjú,*

*cez prach kostí
a sľuby milencov,*

*kým živí driemu
a mŕtvi tancujú,*

*nájdem ťa,
nájdem ťa.*

PROLÓG

Ognjen Dagarič bol celý život smoliar. Milá ho opustila pre kováča z vedľajšej dediny, úrodu fazule mu zničili krúpy a posledný kôň v jeho malej stajni si nešťastne zranil nohu a Ognjen ho musel utraťiť. Ognjen sa spoliehal už len na to jediné, čo mu zostávalo – malý záhon jahôd za jeho domom.

Predaj jahôd na trhu bola posledná možnosť, ako si zarobiť na živobytie. Dedinčania často na trhu predávali plody svojej záhrady. Pletené košíky záhradkárov praskali pod ťarchou čerešní, sliviek alebo hrušiek – vždy podľa toho, čo bohyňa Mokoš nadelila. Jahody v Ognjenovom košíku však boli drobné a bez chuti. Dedinčania ich na trhovisku obchádzali bez povšimnutia a smerovali k Mikelovi Sprskému, ktorého jahody boli veľké ako detská päšť.

Ognjenov život sa však zakrátko celkom zmenil.

Prechádzal pomedzi svoje skromné záhony jahôd. Lístky rastlín boli malé a slabé a len sem-tam pomedzi nich vykukol červený plod. Bez ohľadu na to, ako sa o jahody staral, chradli. Ognjen si prezeral chudobné hriadky a myslel na to, že bude musieť predať svoj malú drevenú chatrč a odsťahovať sa do susednej dediny, no zrazu ho z myšlienok vytrhlo čosi nezvyčajné. Na konci jahodového záhona sa zatriasli listy.

Kolenami sa zaboril do vlhkej zeme. Odhrnul zeleň a srdce sa mu od ľaku prudko rozbúšilo.

Pod drobnými lístkami sa ovocím krmil had s kľukatou čiernou čiarou na chrbte. Obrátil k Ognjenovi sploštenú trojuholníkovú hlavu a zadíval sa na neho.

Ognjen ustrnul na mieste. Jeho matka, vychýrená košíkárka, mu síce v detstve hovorovala, že had prináša šťastie, no teraz, keď sa pozeral do hadových úzkych zreničiek, nebol schopný pohybu.

Had pomaly zodvihol hlavu s tmavou škrvnou v tvare písmena V a vyplazil dlhý čierny jazyk. Ognjen čakal na hadov útok, plaz sa však obrátil naspäť k jahodám a krmil sa ďalej. Ognjen sa štvornožky od hada odšuchtal, a keď bol v dostatočnej vzdialenosti, zodvihol sa na rovné nohy a s kolenami špinavými od blata bežal do domu tak rýchlo, ako len vládol.

Od toho dňa sa Ognjenov život začal meniť k lepšiemu. Dostal od suseda prasa, do vedľajšieho domu sa nastahovala pôvabná drotárka, ktorá hneď v prvý deň zamierila k Ognjenovým dverám, a vlčia svorka v noci napadla Srpského dobytok a pošliapala pritom jahody. Od stretnutia s hadom sa Ognjen k jahodovému záhonu za domom nepriblížil, a napriek tomu sa im začalo výrazne dariť. Stonky vyrástli do výšky a záhon obsypala bohatá úroda.

Ognjen stál za oknom domu a sledoval záhon plný obrovských červených jahôd. Premýšľal, prečo sa na neho odrazu usmialo šťastie, aj keď ho celý život obchádzalo. Zelené listy jahôd sa zatriasli a Ognjen uvidel, ako pod nimi mizne špička šupinatého chvosta.

Had, pomyslel si Ognjen. Priniesol mi šťastie.

Medzi miestnymi kolovali rôzne povery. Prvý hrom po zime znamenal príchod Perúna. Havran bol predzvestou nešťastia. Keď sa okolo úľov poukladalo imelo, včely sa lepšie množili. Ľudia žili poverami a povery žili v ľuďoch.

Bez dlhého premýšľania si Ognjen vzal z pivnice hrable a zatvárací prútený kôš, ktorý vyrobila jeho matka, a vbehol do záhona plného sladkej vône. Had sa práve zahryzol do šťavnatej jahody, keď

ho Ognjen jediným pohybom hrablí odtrhol od plodu a hodil do koša. Chvatne ho prikryl vekom a za tlmeného syčania bežal do pivnice. Našlapoval pomedzi staré haraburdy a kôš napokon hodil na zem. Tesne pred tým, než vybehol z pivnice, strhol prútený vrchnák.

Had vystrčil hlavu z košíka a rozhladol sa. Pivnica bola malá a plná starých prútených košov, naštrbených kosákov a zdrapov ľanovej látky. Svetlo dnu prenikalo len cez jediné malé okno, z ktorého bolo cez medzeru v doskách drevenej okenice vidieť kúsok jahodového záhona. Had sa vyplazil na hromadu prútených košov a zadíval sa cez štrbinu na jahody.

Okolo Ognjenovho domu vždy pobehovalo mnoho myší a potkanov, a tak mu prítomnosť hada vyhovovala. Mŕtve či polomŕtve hlodavce hádzal na prah pivničných dverí a had si potravu vždy odvliekol do prístreška z prútených košov a látok, ktorý si v pivnici vytvoril.

Ognjenovi šťastie prialo. Jeho jahody boli tie najchutnejšie a najväčšie v celej dedine, a aj keď ich na trhu predával vysoko nad zvyčajnú cenu, vždy sa domov vracal s prázdnyimi košmi a plnými vreckami. Drotárka do jeho domu zavítala čoraz častejšie a prasa bolo už také veľké, že si Ognjen povedal, že ho čoskoro podreže. Had mu skutočne prinášal šťastie.

Bude moje šťastie väčšie, ak had podrastie? pýtal sa sám seba.

Na prahu pivničných dverí sa začali objavovať aj jašterice a kusy sliepok, ktoré Ognjenovi zostali po nedeľnom obede. Keď sa v dedine narodili mŕtve mačiatka, Ognjen s radosťou strčil ich telička bez srsti do vreca a hodil ich do pivnice. Občas hada skontroloval a zistil, že skutočne rastie.

Had sa rád vyhrieval v páse slnečných lúčov, ktoré na neho dopadali cez malé okienko. Nespál, premýšľal. Cez medzeru v drevených doskách okna sledoval červené jahody, ktoré sa zdali na dosah, a predsa tak ďaleko. Zvrchol sa a vplazil sa do svojho tmavého prístreška.

Dedinčania jedného dňa našli na poli zoslabnuté šteňa, ktoré ho sa nik nechcel ujať. Ognjen si povedal, že had sa tejto potrave poteší. Drobné mláďa, ktoré sa ledva hýbalo, položil na prah pivnice a zabuchol za sebou dvere.

Z hadieho prístreška zaznelo syčanie. Had sa pomaly vyplazil a v šere pivnice sa prevliekol pomedzi prútené koše, odpadky a zdrapy látky. Uvidel roztrasené škvrňa. Mláďa porastené tmasivou srstou bolo drobné a ledva stálo na nohách. Had ho chytil za kožu na krku a odvliekol ho do svojho prístreška.

Vnútri sa na kusoch dotrhanej látky povalovali kosti myši, vtákov a iných zvierat, ktoré tu našli svoju záhubu. Had položil mláďatko medzi zvyšky a zatriasol špičkou chvosta. Pripravoval sa na večeru, keď ho niečo vyrušilo. Sploštenú hlavu vystrčil z prístreška a cez diery v drevených doskách uvidel, ako si Ognjen odhryzuje zo šťavnatej jahody a vedie na povraze tučné prasa. K Ognjenovi pristúpili dvaja dedinčania, jeden s nožom v ruke.

Had zasýčal a zreničky sa mu zúžili ešte väčšmi. *Tak on sa chystá hodovať*, pomyslel si. Hlavu strčil späť do svojho prístreška a zadíval sa na psiča. Preplazil sa okolo mláďaťa a skúmavo si ho prezeral. Bolo zranené a zraniteľné. Ešte malo byť dlhý čas v bezpečí pri svojej matke. Napriek tomu sa ocitlo tu, v pivnici, a čelilo vlastnej smrti, skôr než sa jeho život vôbec začal.

Had sa preplazil k hlodavčej kosti, na ktorej visel malý kus surového mäsa. Dlhými zubami z nej mäso strhol a položil ho pred trasúceho sa návštevníka. Keď mláďatko ucítilo potravu, vrhlo sa na ňu drobnými bielymi zúbkami. O pár chvíľ bolo po mäse. Mláďa si spokojne ľahlo a s veľkými vďačnými očami sa zahľadelo do tých hadích. Triaslo sa. Had sa napriamil a prezeral si ho z výšky. Natiahol sa ponad špicaté uši mláďaťa a prevliekol cezeň kus látky dovedy natlačenej v kúte prístreška. Stočil sa do kľbka a s prázdny žalúdkom nechal návštevníka odpočívať.

Dni ubiehali a Ognjen nosil hadovi mŕtve potkany, hraboše a sem-tam aj kus zajaca. Had potravu v papuli odvliekol do prístreška ako kedykoľvek predtým, no tentoraz ňou nenasýtil seba. V prístrešku čakalo drobné sivé stvorenie, ktoré s vďačnosťou zožralo všetko, čo mu had podhodil. Had zostával väčšinu času s prázdny m žalúdkom a len málokedy sa na niečo ulakomil. Všetka potrava putovala k jeho novému priateľovi. Bol taký drobný a nenápadný, že ho had začal volať Tieň.

Tieň rýchlo silnel. Nemohol vedieť, či si ho had nechová preto, aby ho neskôr zožral, ale napriek tomu zjedol všetko, čo sa mu dostalo pod ňufák. Zubami bielymi ako perličky chrúmal kosti, chrupavky, sršť i vnútornosti. Nepohrdol kusmi hydiny ani potkanmi. Jeho telo sa postupne liečilo a on naberal na sile. O pár týždňov mal oči v rovnakej výške ako jeho pán. Bol zvedavý na svoje okolie, no vždy, keď sa pokúsil vyjsť z prístreška, had na neho zasyčal.

„Ešte nie,“ zatrepal dlhým jazykom.

Ognjen si všimol, že had chradne. Obával sa, že ak skape, zmizne i šťastie z jeho domu. V dedine bol známy vďaka vynikajúcim jahodám a čoskoro chcel požiadať drotárku o ruku. Práve teraz nemohol dopustiť hadovu smrť. Začal mu preto nosiť ešte viac potravy. Cez prah pivnice hádzal bažanty i moriaky. Na trhu občas vymenil košík voňavých jahôd za čerstvé šťuky, ktoré pristáli medzi poničenými kosákmi. Keď ho susedia zavolali na zabíjačku, Ognjen si vždy vypýtal výslužku, ktorú neskôr hodil do pivnice.

Zvnútra prístreška sa ozývalo spokojné mľaskanie a praskanie kostí, zatiaľ čo had sa zohrieval na tenkom lúči slnka, ktoré presvitalo cez pivničné okienko.

Čoskoro, pomyslel si.

Prístrešok začal byť pre Tieňa tesný. S ťažkosťami si v ňom narovnával laby a natahoval chrbát porastený hustou sršťou. Už dávno prerástol svojho pána. Keď však chcel vyliezť z prístreška, medzi laby sa mu priplazil had.

„Ešte nie,“ zasyčal zospodu.

Tieň stiahol chvost a poslušne si lahol. Keď vydýchol, hada takmer odvial. Had bol slabý a hladný, no napriek tomu spokojne zatriasol špičkou chvosta.

Za pivničným oknom sa leto prelialo do jesene a na jahodovom záhone sa zrána objavovala prvá srieň. Had ležal na prikrývke prehodenej cez hromadu polámaných prútených košov, keď sa mu o hladkú kožu oprel prvý ranný lúč slnka. Preplazil sa pomedzi polámané kosti zajacov a rozdrvené hrtany sliepok a zastal pred otvorom prístreška, odkiaľ sa ozývalo dunivé chrápanie.

„Nastal čas,“ zasyčal.

Chrápanie ako na povel ustalo.

Najprv sa zjavili dve obrovské laby s dlhými pazúrmí, potom Tieň vystrčil veľký čierny ňufák. Z prístreška z prútených košov a látok sa vytiahla ozrutná sivá hlava s nastraženými špicatými ušami. Uprostred pivnice sa narovнала beštia so sivobiellou srstou a s huňatým chvostom, ktorý sa pomaly kýval z boka nabok a odvieval staré látky. Kdesi dole medzi Tieňovými pazúrmí sa krútil malý hnedo-čierny had so škrvnou v tvare písmena V na hlave.

Tieň poslušne sklopil hlavu k svojmu pánovi a had mu vyliezol po vlhkom ňufáku medzi uši. Chvostom sa pridržieval Tieňovho krku, aj keď ho nedokázal celý občiahnuť. Ticho zasyčal do špicatého ucha a štyri mohutné laby sa dali do pohybu. Tieň stúpал po kostiach, ktoré sa drvili pod váhou jeho tela. Podišiel na prah dverí pivnice a jedným skokom ich vyrazil.

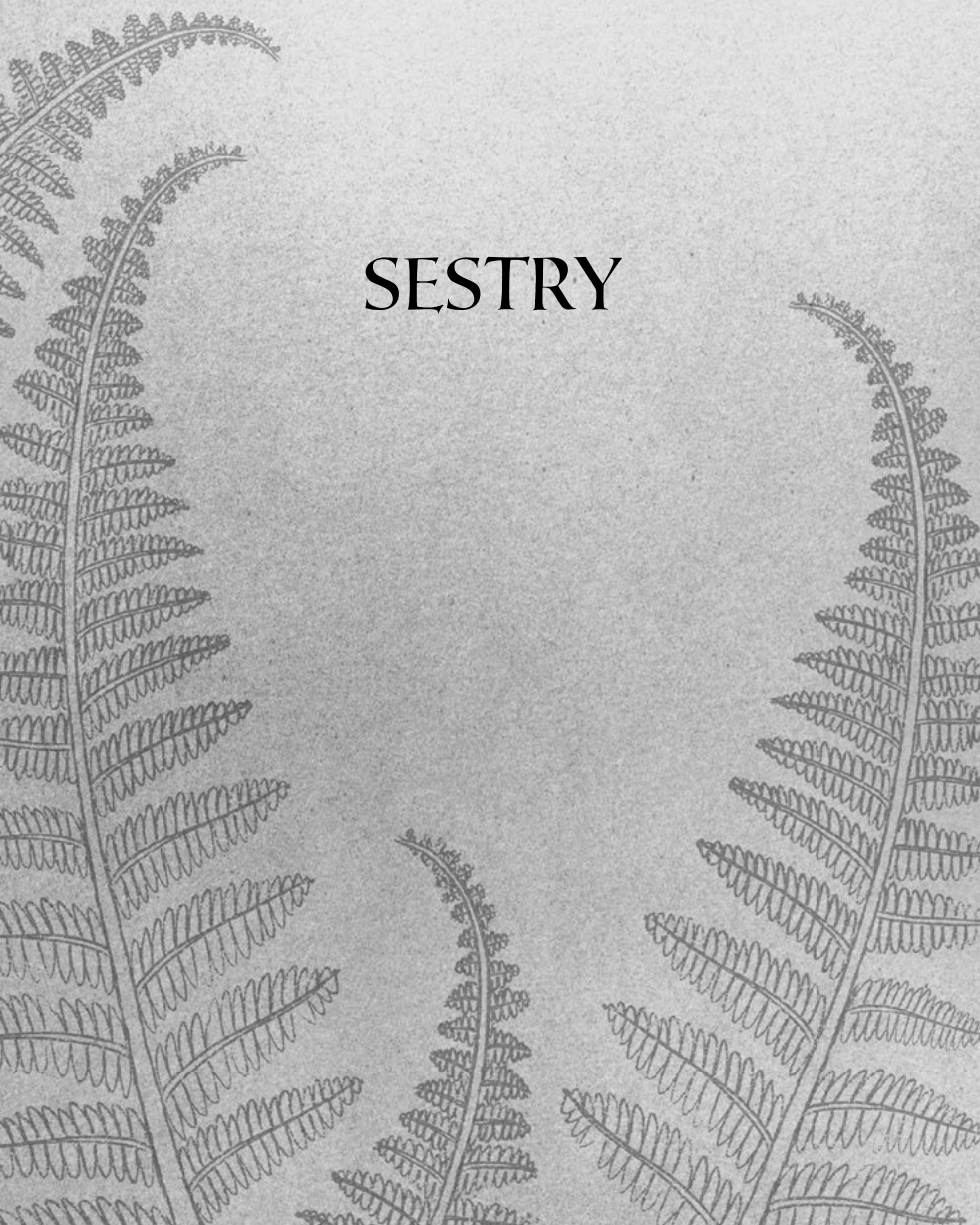
Zvuk zobudil Ognjena zo spánku. Prebehol domom a so srdcom v krku sa zastavil pred pivnicou. Na mieste, kde mali byť dvere, stál obrovský vlk s vycerenými tesákmi a so špicatými pazúrmí. Odniekiaľ zaznel tichý sipot.

Stačilo jediné zaklapnutie vlčích tesákov a Ognjen Dagarič spadol na zem mŕtvy.

Tieň prekročil čerstvú krv rozliatu po dlážke a vyvrátil dvere domu. Keď vyšiel do žiary lenivého ranného slnka a po prvýkrát sa zhlboka nadýchol čerstvého vzduchu, v nastraženom uchu začul ďalšie zasyčanie. Obrovskými labami prebehol cez jahodový záhon a rozdupal rastlinky. Zamieril k okraju ihličnatého lesa, pohojdávajúc huňatým chvostom.

Tam, vo vlhkej machovej tône a za spevu drozdov, had zliezol z vlčej hlavy do hustého papradia a v tieňoch vysokých smrekov obrastených lišajníkmi nabral podobu pripomínajúcu človeka.

SESTRY

ROK 1775

1. POPRAVA

Ludia ju nazývali mnohými menami – Čierna cárovná, Temná pocestná, Bohyňa smrti. Našlapovala rezko a rozhodne, no predsa nebolo počuť jediný jej krok. Čierny plášť, zopnutý zlatou sponou, jej vial za chrbtom. Len občas, keď sa lem zvilnil vo vetre, prezradil šuchot hladkej látky prítomnosť jeho majiteľky. Pod kapucňou jej snehovú tvár lemovali vlasy tmavé ako krídľ vrán a na koženom opasku visel malý kosák, jediná zbraň, ktorú so sebou nosila. Ruky, ktoré nepoznali zľutovania, mala vždy studené ako ľad. Ludia sa s ňou báli priateľiť a ešte väčšmi sa báli postaviť sa jej do cesty.

Ona nemala strach z ničoho. Nezľakla sa tulákov, zlodejov ani vrahov. Nebála sa smrti. Ona bola smrť.

Drobné mince zacinkali o dno kovovej misky a starý hostinský sa usmial na pocestnú ponad okuliare. Keď sa lačne načiahol za mincami, drevená stolička pod jeho váhou hlasno zavrzgala.

„Dúfam, že sa vám u nás páčilo,“ povedal.

Namiesto odpovede len prikývla a kostnatými prstami si cez čierne vlasy prehodila hladkú kapucňu.

„V poslednom čase máme málo návštevníkov,“ postažoval sa hostinský. „Mor nášmu hostincu neprospieva. Čo vás priviedlo do týchto končín?“

„Poprava.“

„Aha, tak,“ nadvihol šedivé obočie, ktoré sa zrastalo na koreni nosa. Sprisahanecky sa okolo seba rozhlíadol, či ho nezačuje manželka, napravil si okuliare a stíšil hlas. „Ja sám som pomáhal s rúbaním dreva.“

Pocestná sa bez slova zvrtila na päte a vydala sa cez dedinu. Týmito končínami sa o nej niesli mnohé chýry. Vraj do Kráľičieho dvora priniesla neduh, po ktorom domáci dostali vyrážky a mnoho z nich zahynulo, kričiac od bolesti v horúčkach a s myslou zahľtenou preludmi. Vraj do Jeseníkov privolala popotu a rieka Draha sa vyliala z koryta. Vraj sa cez leto skrýva v podsvetí a iba počas zimy sa ostrými pazúrami vydriape po zakrivených koreňoch stromov na povrch zeme, aby do Navu stiahla čo najviac smrteľníkov. Predznamenáva nešťastie, chorobu a zimu. Prináša smrť a sama je smrťou. To všetko sa hovorilo a len ona sama vedela, čo z toho je pravda a čo si ľudia vymysleli, aby si príbehmi o nej skrátili dlhé večery pred kozubom.

V dedine bolo v ten večer rušno. Domáci sa ponáhľali na okrúhle námestie, kde sa tlačili jeden pred druhého, aby mali čo najlepší výhľad na pripravenú hromadu dreva s tromi vysokými kolmi týčiacimi sa k mračnej oblohe. Dedinčania k popravisťu neprišli naprázdno. Mnohí držali v ruke vidly alebo motyky. Tí, ktorí si nepriniesli zbrane, dvíhali do vzduchu zaťaté päste.

Pocestná z diaľky sledovala, ako skupina dedinčanov so symbolmi dvoch sekier a ruží pripnutými na plášťoch priviedla tri postavy. Cez hlavu mali prehodené vrecia a ruky im za chrbtom zviazali povrazmi. Dav zaburácal rozhorčením. Odsúdení zakopávali o vlastné nohy a narúbané kusy dreva, zatiaľ čo muži so symbolmi vystúpili na hranicu a priviazali nešťastníkov o drevené koly. Keď sa žalárnici uistili, že lano pevne drží zápästia, strhli im vrecia z hláv.

Na vrchu vaty stáli tri mladé dievčatá. Plavé dievča a tmavovlasá žena kričali o zľutovanie. Volali na blízkych, doprosovali